

Aktivnosti udruženja "Eko forum" Zenica u 2011. godini

dr.sc. Samir Lemeš
podpredsjednik udruženja

Aktivnosti udruženja "Eko forum" tokom 2011. godine

- ▶ Eko forum Zenica - osnovni podaci
- ▶ Naše dosadašnje aktivnosti i rezultati
- ▶ Inicijativa građanskog monitoringa i zagovaranja (anketa)
- ▶ Plan aktivnosti za 2012. godinu

Za ekološki održivu Zenicu!

Google Prilagođeno pretraživanje Traži

Aktuelnosti

O nama
iz medija
Monitoring
Posljedice zagađenja
Dokumenti
Foto galerije
Forum
Želite pomoći?
Kontakti

Aktuelnosti

Otvoreno pismo povodom povećanja cijene grijanja 01.07.2011

Općinsko vijeće Zenice je na sjednici održanoj 15. juna donijelo odluku o značajnom povećanju cijene grijanja. Smatramo da ova odluka nije opravdana i da je treba povući prije početka grijne sezone, jer će ta odluka za posljednju imati enormno povećanje aerozagađenja. Uslijed povećane cijene grijanja, veliki broj građana se već odlučio da prestane koristiti gradsko grijanje. Uz novu cijenu električne energije koja važi od danas, sigurno je da ćemo ove zime imati daleko veći broj domaćinstava koja će se zagrijavati loženjem uglja.

Mala visina dimnjaka kućnih ložišta, uz nepovoljne meteorološke uslove, kao i poznate probleme sa koksarom, visokom peći i aglomeracijom, će ove zime dovesti do ekstremno visokih koncentracija SO₂. Na taj način će, uz veću cijenu struje i grijanja, građani biti izloženi troškovima liječenja respiratornih oboljenja, poslodavci troškovima bolovanja, a priroda kiselim kišama.

Zahtjevamo od J.P. Grijanje:

1. Da nam daju informaciju o broju domaćinstava koja su koristila, i o broju onih koja su prestala koristiti njihove usluge tokom posljednjih 5 sezona.
2. Da otpišu potraživanja koja su zastarjela i ne mogu se naplatiti ni sudskim putem, kao što je to učinilo J.p. Vodovod i kanalizacija.
3. Da cijenu energije koju isporučuje ArcelorMittal uporede sa cijenama energije iz termoelektrana Kakanj i Tuzla.
4. Da ponude prihvatljivo tehničko rješenje i rokove za potpuni prelazak na obračun cijene prema utrošenoj energiji umjesto po površini stana, kao što je predviđeno zakonom.

Zahtjevamo od Općinskog vijeća:

1. Da svojom odlukom obaveže J.p. Grijanje na realizaciju gore navedenih zahtjeva.
2. Da vijećnike koji su glasali za povećanje cijene upozna s cijenom grijanja u gradu, jer prema izbornim rezultatima većina vijećnika dolazi iz područja koja ne koriste usluge J.p. Grijanje.
3. Da javno objavi informaciju koliko vijećnika koji su glasali za povećanje cijene grijanja uopšte ne koristi

Prema propisima Federacije BiH ne smije biti više od 24 sata prekoračenja satnih prosjeka koncentracija SO₂ od 500 µg/m³, u toku cijele kalendarske godine.

Od 1. januara do 23. novembra 2011. utvrđeno je **312** prekoračenja:

Korisni linkovi

Općina Zenica - kvalitet zraka
Granične vrijednosti kvaliteta zraka
Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK
Ministarstvo okoliša i turizma FBiH
Federalna uprava za inspeksijske poslove
Federalni hidrometeorološki zavod
Udruženje "EKO VKING" Visoko
Eko pokret Omarska
Budućnost Pančeva - BUPA
Ohio citizen
Friends of the Earth
BusinessGreen.com
Radio televizija Zenica
Zenica blog Adnana Džončića
Više linkova

Video

Ministar-Desarpublic

Eko forum Zenica

- ▶ Udruženje je osnovano na inicijativu grupe građana, na Osnivačkoj skupštini, u decembru 2008. godine.
- ▶ Povod: enormno zagađenje nakon pokretanja integralne proizvodnje u kompaniji ArcelorMittal Zenica.
- ▶ Udruženje je nestranačko, nevladino, neprofitno.
- ▶ Osnovni cilj je zalaganje za zaštitu okoliša, za poštivanje zakonitosti u politici okoliša i u poslovanju privrednih subjekata koji ugrožavaju okoliš, te za principe održivog razvoja na području Zeničko-dobojskog kantona.
- ▶ Od osnivanja, Udruženje saraduje s drugim srodnim domaćim i stranim asocijacijama, radi ostvarivanja naših ciljeva.

Osnovni principi

- ▶ Djelovanje i rad u pravcu ekološke revitalizacije BiH i izradnje kapaciteta domaćih institucija, udruženja i privrednih subjekata u procesu evropskih integracija, i u skladu s međunarodnim ekološkim standardima.
- ▶ Zalaganje za podizanje i razvijanje ekološke svijesti i zalaganje za zaštitu životne okoline.
- ▶ Tolerancija.
- ▶ Borba protiv svih vidova diskriminacije u kontekstu ostvarivanja ekoloških prava.
- ▶ Demokratija i društveni razvoj.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Januar 2009:** Poziv svim zeničkim ekološkim snagama, građanima i NVO da se udruže u jedinstven front zaštite okoliša u zeničkoj kotlini, zdravlja ljudi i djece, s obzirom na alarmantan nivo zagađenja i kancerogenih elemenata u zraku iznad Zenice.
- ▶ **Februar 2009:** Primjedbe na Plan aktivnosti sa mjerama i rokovima za postupno smanjenje emisija (zagađenja) i za usaglašavanje s najboljom raspoloživom tehnikom za pogone i postrojenja ArcelorMittal Zenica.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ Zakonski rok za izdavanje okolišnih dozvola za postojeća postrojenja bio je 2008. godina.
- ▶ Prema Zakonu o zaštiti okoliša FBiH, rok za izdavanje dozvole od dana ocjene plana aktivnosti je 60 dana, odnosno 120 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- ▶ Federalno ministarstvo je okolišne dozvole za pogone ArcelorMittal izdalo sa velikim zakašnjenjem (na pojedine dozvole se čekalo i 3 godine)
- ▶ Od predavanja zahtjeva do izdavanja dozvola pogoni su radili bez ikakvih zakonskih obaveza i pravnih mehanizama.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Februar 2009:** Ocjena rezultata mjerenja kvaliteta zraka:
- ▶ U samo 9 dana, satni prosjek koncentracija SO_2 ($500 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračen je 9 puta (dozvoljeno 24 puta tokom cijele godine).
- ▶ Dnevni prosjek koncentracija SO_2 ($240 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračen je 3 puta (dozvoljeno je maksimalno 7 puta tokom cijele kalendarske godine).
- ▶ Dnevni prosjek koncentracija PM_{10} ($100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračen je 4 puta (dozvoljeno maksimalno 7 puta tokom cijele godine).

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Mart 2009:** Javna podrška građanima naselja Podbrežje i Tetovo povodom najavljene blokade puta za deponiju Siđe. Nakon otvaranja Regionalne sanitarne deponije, koja ne prima animalni i infektivni otpad, taj se otpad (većinom iz drugih opština) nekontrolisano dovozi na "zatvorenu" gradsku deponiju.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Maj 2009:** NVO Bankwatch posjetila Zenicu s ciljem kontrole kredita EBRD od 25M EUR, koji je ArcelorMittal dobio za projekte koji podrazumijevaju povećanje energetske efikasnosti u zaštitu okoline.
- ▶ Održan prvi sastanak s rukovodstvom kompanije, na kojem smo dobili obećanja da ćemo u dogledno vrijeme dobiti odgovore na naša pitanja (plan aktivnosti, rezultati internog monitoringa, ...)

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **August 2009:** Novi ekološki incident – nekontrolisano ispuštanje ugljene prašine u otpadnim vodama u rijeku Bosnu.
- ▶ Eko-forum i Akcija građana alarmirali medije (TV, novine, web portali) i uputili Otvoreno pismo Ministarstvu za okoliš i turizma FBiH, Federalnoj inspekciji, kantonalnom tužiocu)
- ▶ Iako su ispočetka negirali odgovornost, istraga je utvrdila isključivu odgovornost kompanije ArcelorMittal Zenica.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Oktobar 2009:** Upućeno pismo Ministarstvu za okoliš i turizam FBiH, jer nije bilo odgovora na upućene primjedbe u sklopu "javne rasprave". Bez odgovora.
- ▶ **Novembar 2009:** Okrugli sto "Odgovorna Eko BiH" uz učešće 5 NVO iz Sarajeva, Jajca, Gračanice i Kaknja.
- ▶ Ponovo upućeno pismo Federalnom ministarstvu povodom izdavanja Okolišne dozvole za Čeličanu.

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **Decembar 2009:** TV talk-show "Zabranjeni forum" na TV Pink. Tema: "Vazduh koji košta života: aerozagađenje u Zenici i Omarskoj". Učestvovali su gradonačelnik Zenice, aktivisti Eko foruma, savjetnik federalnog ministra za okoliš, federalni inspektor, građani mjesne zajednice Tetovo.
- ▶ Puštena u rad web stranica www.ekoforumzenica.ba

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ Štampana novogodišnja čestitka i kalendar za 2010.
- ▶ Na fotografiji su ruže iz naselja Tetovo, tik uz pogone ArcelorMittala, na kojima se vide enormne količine čađi.

**Sretnu i uspješnu
Novu 2010. godinu
želi Vam**

www.ekoforumzenica.ba

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **21.12.2009:** Prvi odgovor iz kompanije ArcelorMittal:
  - ▶ Kompanija je snažno zahvaćena globalnom recesijom
  - ▶ Rezultati mjerenja su poslani nadležnim institucijama; nisu u mogućnosti slati izvještaje na pojedinačne adrese.
  - ▶ Ekološki projekti će većinom biti realizovani do kraja 2010

Lokacija	projekt	2009	2010	2011
Koksara	Ugradnja sistema za zaptivanje glava usponskih kolona	██████████		
Čeličana	Rekonstrukcija sistema otprašivanja u mikserском području	██████████		
Aglomeracija	Prelovami čvor AM-L-C Ugradnja sistema otprašivanja	██████████		
Energetika	Centralni sistem za mjerenje industrijske vode	██████████		
Aglomeracija	Poboljšanje efikasnosti sistema otprašivanja na elekto filterima	██████████		
Čeličana	Instalacija sekundarnog otprašivanja - nabavka kompresora za zračnu zavjesu na konvertorima	██████████		
Koksara	Besprašinsko zasipanje uglja		██████████	
Aglomeracija	Rekonstrukcija i poboljšanje efikasnosti sistema otprašivanja		██████████	
Visoka peć	Ugradnja taložnog bazena za čišćenje i hlađenje vode sa visokopećne granulacije troske		██████████	
Kovačnica	Uspostavljanje zatvorenog sistema i ugradnja opreme za recirkulaciju industrijske vode		██████████	
Energetika	Ugradnja separatora ulja i masti iz otpadnih voda na izlazima iz pogona		██████████	
Industrijsko odlagalište otpada	Projekat popravke i proširenja kapaciteta deponije E ača i uređenje deponije		██████████	
	Projekat skladišta otpadnih ulja za cijelu AMZ		██████████	
	Investicione i studije izvodljivosti za Koksaru, Aglomeraciju i Energetiku		██████████	

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **2010:** Aktivnosti su bile smanjene usljed organizacionih problema, ali su redovno objavljeni stručni osvrti na rezultate mjerenja kvaliteta zraka.
- ▶ Na web stranici općine, rezultati su dati na dosta skrivenom mjestu ("za građane", "kvalitet zraka", .rar)
- ▶ Nema komentara na objavljene rezultate, nema objašnjenja značenja oznaka, nema poređenja s граниčnim vrijednostima

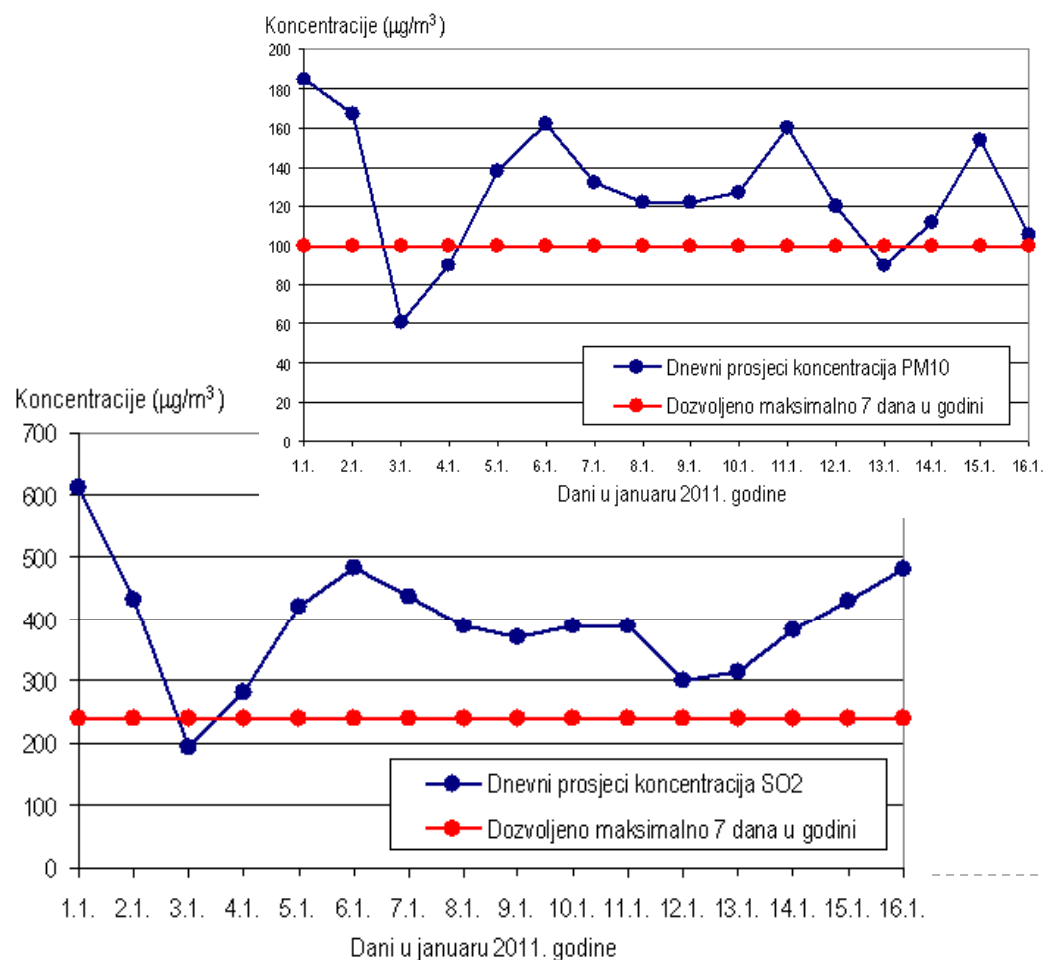

The screenshot shows the website for Zenica City, specifically the 'KVALITET ZRAKA' (Air Quality) section. The page features a navigation menu with categories like 'ZA GRAĐANE', 'ZA PREDUZEĆA', 'OBRAZOVANJE', 'KULTURA', and 'TURIZAM'. Below the navigation, there is a photo of people cycling. The main content area displays a table of air quality measurement results.

REZULTATI MJERENJA	
DATUM	TETOVO
04. - 07.12.2011	Link
01. - 03.12.2011	Link
28. - 30.11.2011	Link
24. - 27.11.2011	Link
21. - 23.11.2011	Link
18. - 20.11.2011	Link
14. - 17.11.2011	Link
11. - 13.11.2011	Link
08. - 10.11.2011	Link
03. - 07.11.2011	Link

Naše dosadašnje aktivnosti

- ▶ **2010:** Na web stranici www.ekoforumzenica.ba redovno su objavljivani osvrti na rezultat mjerenja:

Dan	Broj sati SO ₂ > 500 µg/m ³	Broj sati SO ₂ > 500 µg/m ³ uzastopno 3 sata ili više sati	Napomena
1.1.2011	16	9+7	Nivo "UZBUNE"
2.1.2011	9	7	Nivo "UZBUNE"
3.1.2011	2		
4.1.2011	5	4	Nivo "UZBUNE"
5.1.2011	6	6	Nivo "UZBUNE"
6.1.2011	9	9	Nivo "UZBUNE"
7.1.2011	10	3+3+3	Nivo "UZBUNE"
8.1.2011	6	6	Nivo "UZBUNE"
9.1.2011	8	8	Nivo "UZBUNE"
10.1.2011	8	7	Nivo "UZBUNE"
11.1.2011	5	5	Nivo "UZBUNE"
12.1.2011	0		
13.1.2011	2		
14.1.2011	6	6	Nivo "UZBUNE"
15.1.2011	8	6	Nivo "UZBUNE"
16.1.2011	8	3	Nivo "UZBUNE"
UKUPNO	108		

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Decembar 2010:** Vanredna skupština, izabrano novo rukovodstvo udruženja.
- ▶ Formirane sekcije: Stručna komisija, Komisija za informisanje, Komisija za zdravstvo, Sekcija mladih.
- ▶ **Februar 2011:** Podrška protestnom okupljanju građana ispred općine Zenica.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Mart 2011:** Učešće u kontakt emisiji na lokalnoj TV, povodom protestnih okupljanja građana: Pokret "Dosta!", "Eko forum", predsjedavajući općinskog vijeća i predsjednik općinske komisije za praćenje stanja okoliša.
- ▶ Ukazano na inertnost i nezainteresovanost lokalne vlasti, nezadovoljstvo građana stalnim opravdavanjem zagađenja i lažnom dilemom "**zaposlenje Ili čist zrak**".

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Mart 2011:** Radionica u rezidenciji Britanskog ambasadora u BiH u Sarajevu, na temu "NGOs and Government decision-making" (Nevladine organizacije i donošenje odluka od strane organa vlasti), u saradnji sa stručnjacima iz Foreign and Commonwealth Office, i organizacija "Friends of the Earth" i "BusinessGreen.com".

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **April 2011:** Prvi dijalog općinske administracije i nevladinih organizacija.
- ▶ Ukazano na neprovođenje odluka općinskog vijeća:

Godinu dana nakon odluke o fitoremedijaciji tla koje je zagađeno teškim metalima, tu odluku niko ne provodi.

- ▶ Mjerenja koncentracije teških metala su pokazala da su koncentracije bile visoke prije rata (1990), značajno smanjene prije pokretanja integralne proizvodnje (2000), a nakon ponovnog pokretanja proizvodnje (2010) čak i veće (iako sa samo 1/4 predratnog obima proizvodnje)!

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **April 2011:** Javno reagovanje na objavljene "Zaključke" sa sastanka NVO, zagađivača, općinske i kantonalne administracije i parlamentaraca iz Zenice:
  - ▶ **Općina:** NVO i vlast imaju isti stav o pitanjima ekologije
  - ▶ **Eko forum:** Imamo zajednički cilj, ali je pristup rješavanju nagomilanih problema potpuno različit
  - ▶ Eko forum želi objektivizirati, a ne relativizirati probleme i tako želi biti partner organima vlasti.
  - ▶ Kada prepoznamo dobar i koristan projekat, svesrdno ćemo ga pozdraviti i podržati. Kada prepoznamo loš, nekompletan i neučinkovit projekat, žestoko ćemo ga kritikovati. Ne želimo biti pokriće za nerad, ali smo spremni biti ravnopravan partner.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Juni 2011:** Objavljene fotografije debelog sloja prašine: na medijske istupe reagovao ArcelorMittal izjavom da nemaju ništa s tim i da je to prašina s gradilišta autoputa.
- ▶ Upućen zahtjev općinskoj komisiji i federalnoj inspekciji da reaguju na incident.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Juni 2011:** Posjeta Regionalnoj deponiji Moščanica, preduzeću ALBA Zenica, kompaniji ArcelorMittal.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Juli 2011:** Otvoreno pismo povodom povećanja cijene grijanja: upozorili smo da 25% veća cijena dovodi do smanjenja broja korisnika i povećanog aerozagađenja.
- ▶ Podržali smo rješenje korištenjem vode iz termoelektrane Kakanj (cijena: 21 umjesto 41 KM/MWh)

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Juli 2011:** Nagradni foto konkurs u saradnji s preduzećem ALBA Zenica.
- ▶ Rezultati:
  - ▶ (+) 2000 Facebook fanova.
  - ▶ (-) Nezadovoljstvo pojedinih članova saradnjom s firmom koja se bavi prikupljanjem otpada.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Juli 2011:** Ponovni apel općinskom vijeću da smanji cijenu grijanja.

- ▶ Cijena grijanja od 2,39 KM/m² + PDV je najviša u Bosni i Hercegovini (Sarajevo ima cijenu 2,38, a Kakanj 1,43), iako se u toplani ArcelorMittala koriste koksni i visokopećni plin, čija je cijena već ugrađena u cijenu čelika.
- ▶ Nismo dobili odgovor na pitanje koliko općinskih vijećnika koristi usluge J.P. Grijanje i koliko se smanjio broj korisnika J.P. Grijanje u posljednjih 5 godina.

Aktivnosti od prethodne skupštine

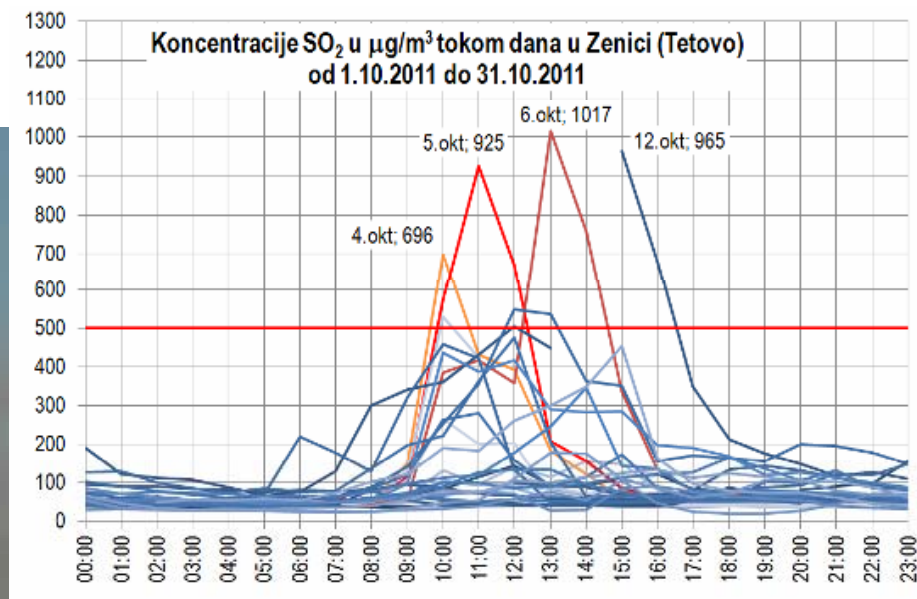

- ▶ **Septembar 2011:** Projekat fitoremedijacije tla u naselju Tetovo.
- ▶ Finansijska podrška: Zeničko-dobojski kanton
- ▶ Partneri: Fudbalski klub Borac, mjesna zajednica Tetovo
- ▶ Cilj: Na oglednim parcelama pokazati učinkovitost alginskih preparata za smanjenje sadržaja teških metala u biljkama koje se uzgajaju u naseljima blizu postrojenja kompanije ArcelorMittal Zenica.

Aktivnosti od prethodne skupštine

► Septembar 2011:

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Oktobar 2011:** Učešće u javnim raspravama za strateške dokumente Općine: Strategija razvoja općine Zenica za 2012-2022 i Plan upravljanja otpadom za 2011-2016
- ▶ **Usvojeno je cca 10% naših primjedbi.**
- ▶ **Maj – oktobar 2011:** Zahtjevi federalnom ministarstvu da nam dostavi podatke o emisijama iz postrojenja za koje su oni izdali okolišne dozvole (prema članu 33 Zakona o zaštiti zraka FBiH).
- ▶ **Bez odgovora.**

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Maj – oktobar 2011:** Zahtjevi federalnoj vladi da nam dostavi podatke o obavezama iz Ugovora o dokapitalizaciji BH Steel željezare Zenica u vezi investicija u ekološke projekte (35+65+35+60 miliona USD do 2014. godine).
- ▶ Odgovor iz Agencije za privatizaciju: **"Nismo nadležni."**
- ▶ Odgovor iz Federalnog ministarstva industrije: **"Nemamo te podatke, tražite ih od Ministarstva koje izdalo okolišne dozvole."**

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Novembar 2011:** Javna rasprava o izgradnji spalionice za animalni i infektivni otpad.
- ▶ Eko forum je bio prisutan na raspravi, ali nismo aktivno učestvovali; rasprava je prekinuta jer su građani iskazali nezadovoljstvo načinom na koji se taj projekat realizuje, sakrivanjem informacija i iznošenjem neistina.
- ▶ Zauzeli smo stav da nam treba spalionica, ali da lokacija nije odgovarajuća, jer građani nisu dali saglasnost za nju.
- ▶ Nažalost, medijski pritisak je rezultirao namjernim izazivanjem požara na reciklažnom dvorištu kod spalionice. Pokazalo se da **neodgovorno ponašanje vlasti dovodi do nekontrolisanih i opasnih poteza građana.**

Aktivnosti od prethodne skupštine

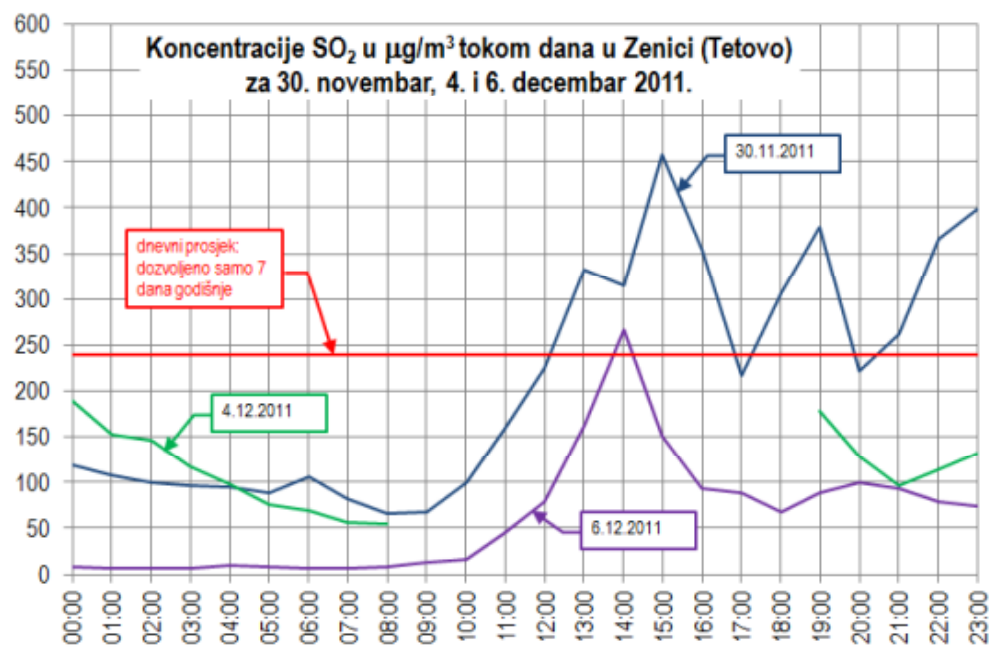

- ▶ **Novembar 2011:** Radna grupa za praćenje realizacije aktivnosti u kompaniji ArcelorMittal Zenica.
- ▶ Nakon zahtjeva kompanije ArcelorMittal da produži rokove iz okolinskih dozvola, formirana je radna grupa, u koju su pozvani i predstavnici Eko foruma.
- ▶ Na sastanku radne grupe dobili smo informacije o emisijama iz dimnjaka (najmanje 2x veće od dozvoljenih) i o planiranim projektima.
- ▶ Tražili smo informacije o potrošnji sirovina i obimu proizvodnje, jer su difuzne emisije (izvan 6 dimnjaka na kojima se sad mjere emisije) znatno veći problem za grad.

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Decembar 2011:** Ukazivanje na netačnost objavljenih rezultata mjerenja zagađenja zraka u Zenici

30.11.2011

4.12.2011

6.12.2011

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Decembar 2011:** Apeli Općini, Kantonu, ArcelorMittalu...
- ▶ Općina: tražimo rezultate mjerenja kvaliteta zraka s instituta "Kemal Kapetanović", i bržu nabavku mjernih stanica.
- ▶ Kanton: premjestite mobilnu mjernu stanicu u Zenicu
- ▶ ArcelorMittal i drugi zagađivači: u dane s nepovoljnim vremenskim prilikama izvršite zamjenu goriva (manje uglja).
- ▶ Građani: iskoristite svaku priliku da odete barem na Smetove.

Aktivnosti od prethodne skupštine

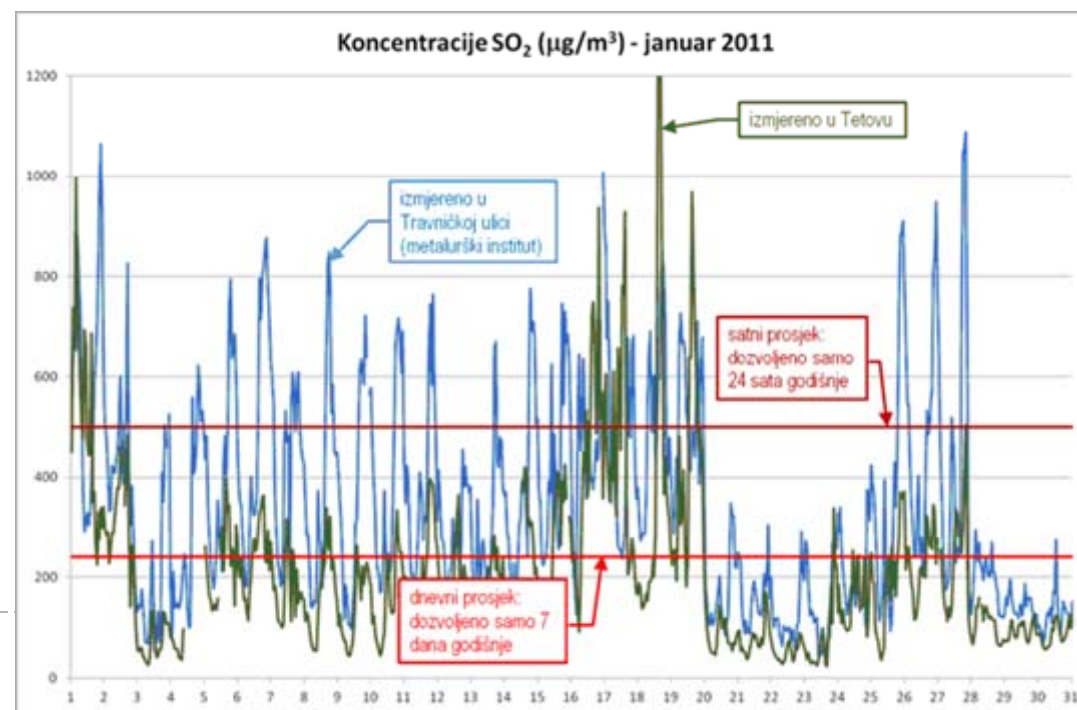

- ▶ **Decembar 2011:** Učešće na okruglim stolovima
- ▶ Helsinški komitet za ljudska prava u BiH, Fondacija Heinrich Böll i Centar za ekologiju i energiju iz Tuzle: "Direktive Evropskog parlamenta i Vijeća o odgovornosti za okoliš u vezi sa sprečavanjem i otklanjanjem štete u okolišu - Intersektoralna saradnja u BiH".
- ▶ Helsinški komitet za ljudska prava u BiH, Fondacija Heinrich Böll: "Ekološka prava građana u lokalnoj zajednici - Zeleni vijećnik".
- ▶ MDPi Doboj: "Osnaživanje učešća javnosti u procesima donošenja odluka o ekološkim pitanjima u skladu sa Arhuskom konvencijom"

Aktivnosti od prethodne skupštine

- ▶ **Decembar 2011:** Zahtjev Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK, da u skladu s kantonalnim zakonima o školi, produži zimski raspust za učenike zeničkih škola za jednu sedmicu, te da organizuje prevoz učenika na obližnja izletišta.
- ▶ **Odgovor nismo dobili, iz medija smo saznali da to neće uraditi jer "nije bilo planirano".**
- ▶ BH vlast nije u stanju niti da otkloni uzroke zagađenja, niti da sanira posljedice.

Saradnja s drugim organizacijama

- ▶ **Bankwatch**
- ▶ **Global Action on ArcelorMittal**
- ▶ **BusinessGreen, Friends of the Earth**
- ▶ "IPPC projekat" - podrška implementaciji direktive o industrijskim emisijama u BiH (**Safege Bosnia**)
- ▶ Projekat "Partnerstvo za više okolišne standarde" (**Fondacija Heinrich Böll, Helsinški komitet za ljudska prava u BiH i Centar za ekologiju i energiju iz Tuzle**)
- ▶ **OSCE**: Inicijativa građanskog monitoringa i zagovaranja

Inicijativa građanskog monitoringa i zagovaranja

Azra Selimović
predsjednica sekcije mladih

Inicijativa građanskog monitoringa i zagovaranja

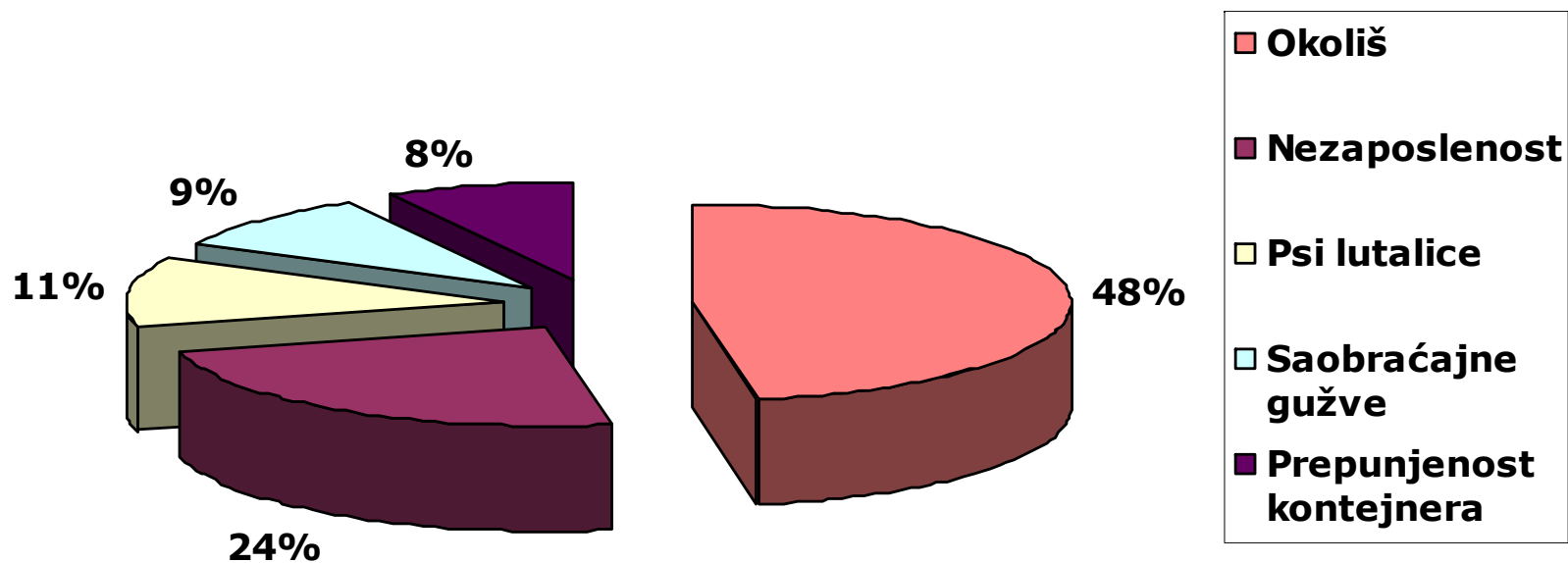

- ▶ Anketa realizovana 10-15 oktobra 2011. u gradu Zenica
- ▶ Ukupan broj ispitanika: 230
- ▶ Pitanja:
  - ▶ Koji je najveći problem grada Zenice?
  - ▶ Do koje mjere ste zadovoljni sljedećim životnim uslovima?
  - ▶ Koliko ste upoznati o LEAP-u?
  - ▶ Koliko ste upoznati o Planu upravljanja otpadom?
  - ▶ Koliko ste upoznati sa Strategijom razvoja općine Zenica?
  - ▶ Set pitanja o odnosu općinske vlasti i građana.

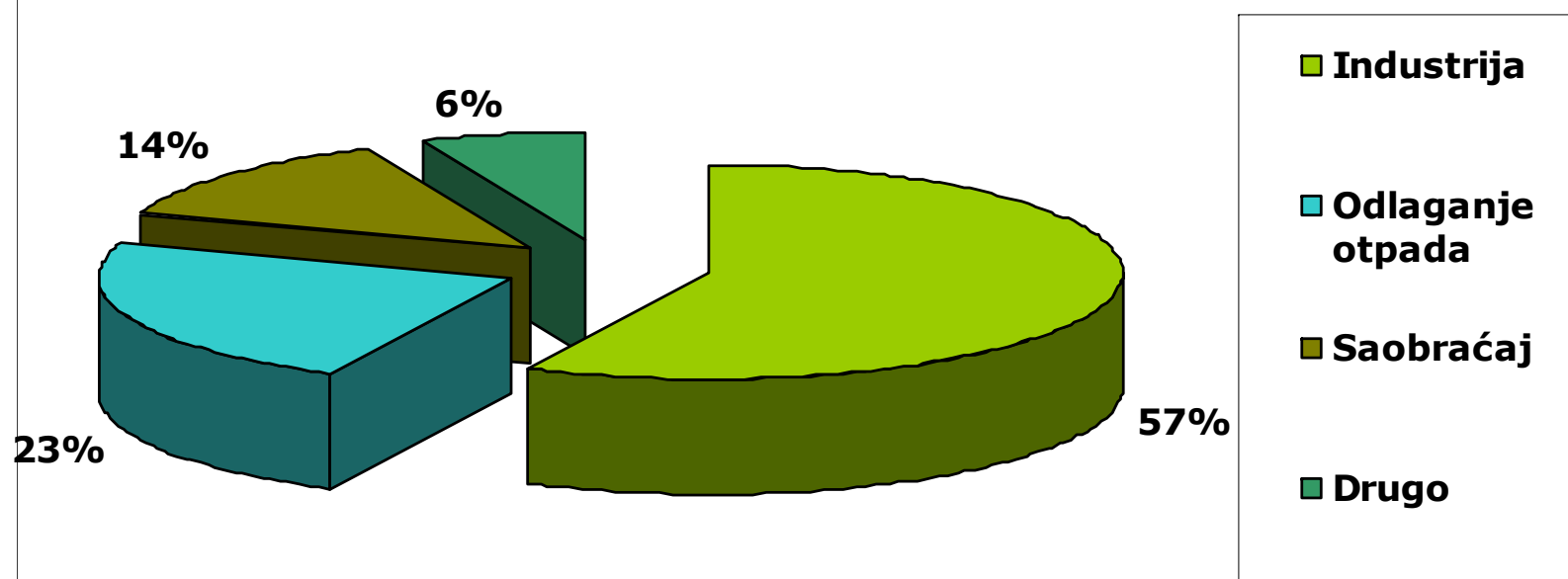
Rezultati ankete

Najveći problem grada Zenice po mišljenju njegovih građana

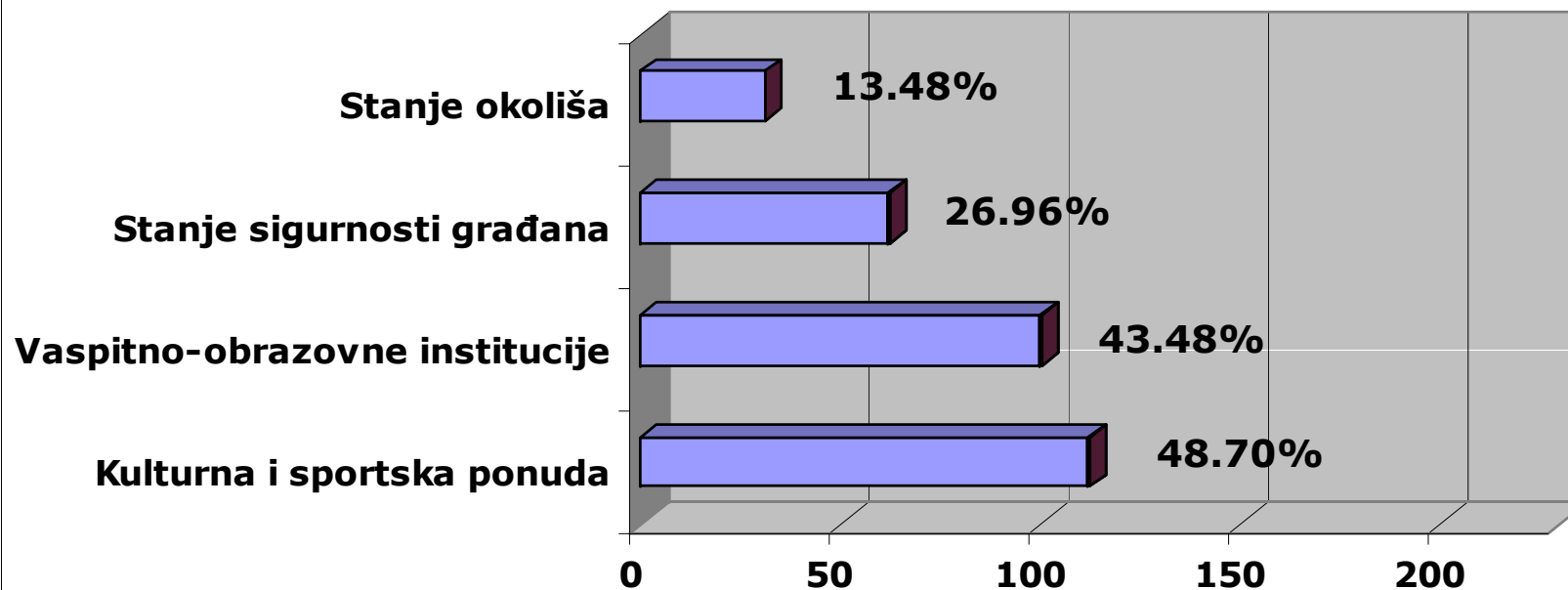
Rezultati ankete

Najveći problem za okoliš prema mišljenju građana Zenice

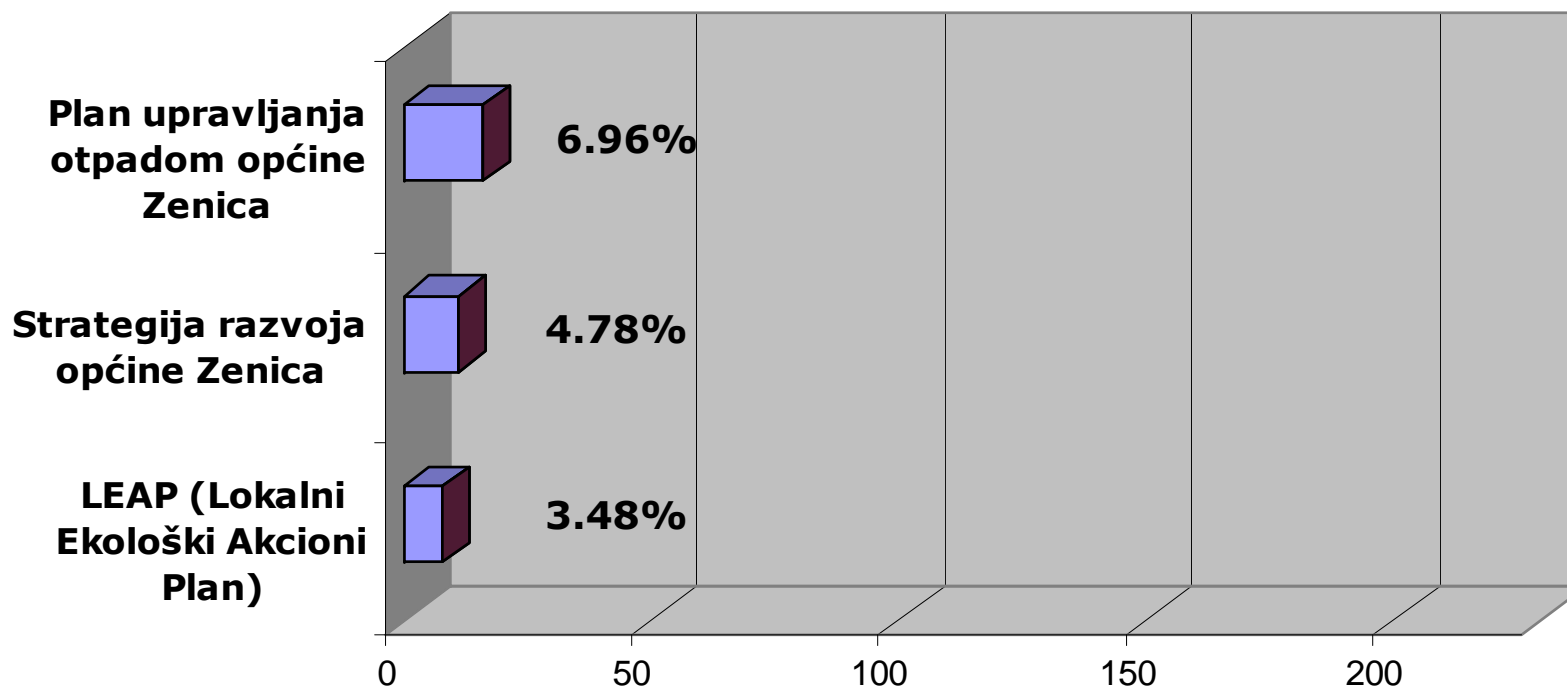
Rezultati ankete

Indeks zadovoljstva građana Zenice

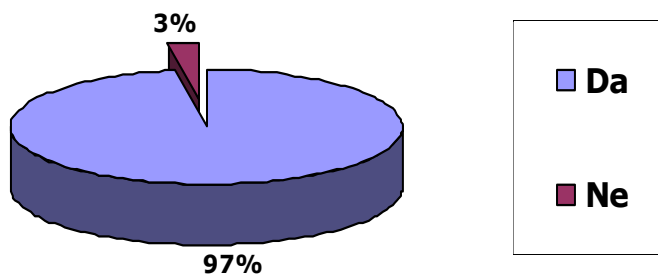
Rezultati ankete

Koliko su građani upoznati sa strateškim dokumentima grada Zenica

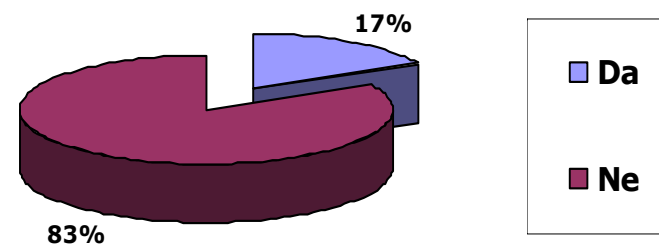

Rezultati ankete

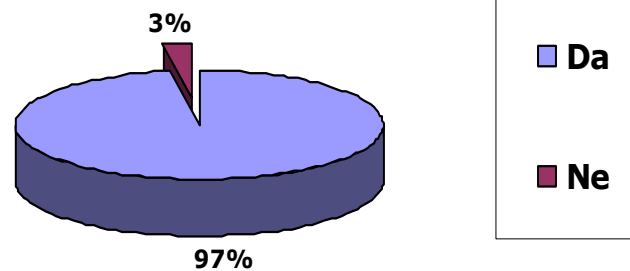
Smatrate li da bi općinska administracija trebala organizirati više javnih rasprava o okolišu?

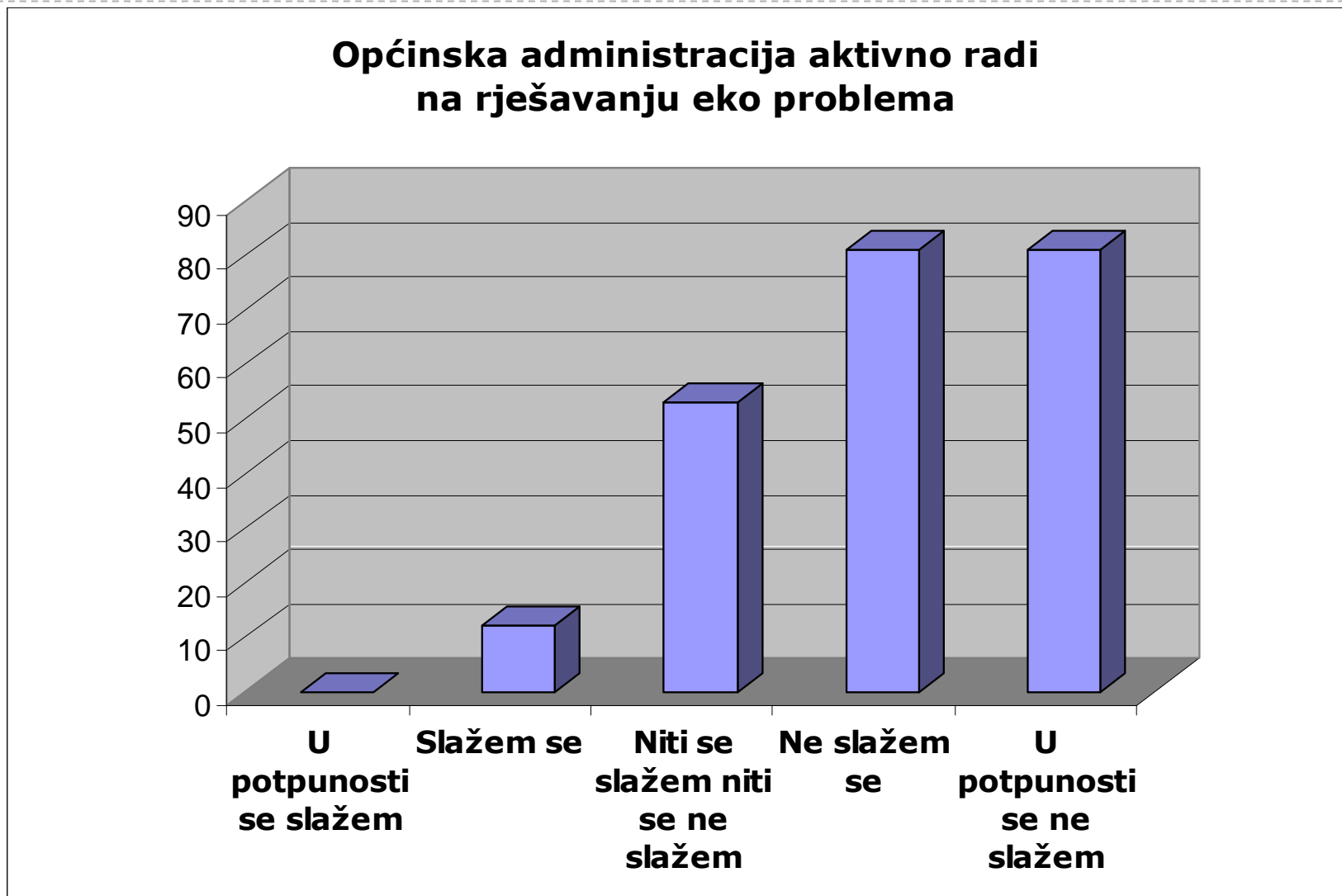
Posvećuju li lokalni mediji dovoljno pažnje problemu okoliša?

Smatrate li da bi građani trebali biti više uključeni u proces odlučivanja o okolišu?

Rezultati ankete

Finansijski izvještaj za 2011. godinu

Dragan Šulović, dipl.inž.
član upravnog odbora udruženja

UDRUŽENJE "EKO FORUM" ZENICA
ŠKOLSKA BR. 10
ZENICA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD OD 31.03.2011. GODINE DO 31.12.2011. GODINE

U skladu sa odredbama Statuta Udruženja dostavlja se izvještaj o poslovanju za period od 31.03.2011. godine do 31.12.2011. godine.

Svrha ovog izvještaja jeste prezentirati podatke o rashodima i prihodima u navedenom periodu a na temelju kojih će nadležni organi imati uvid o poslovanju organizacije.

U prilogu su analitički prikazani troškovi poslovanja u ukupnom iznosu od 1.911,50KM, kao i prihodi u iznosu od 5.505,90KM. preostali iznos od 3.594,40KM ostaje kao neraspoređeni prihod i služiti će za tekuće poslovanje u 2012. godini.

Zenica, _____

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

Od 01.03.2011. do 31.12.2011.

RASHODI:

Poštarina	300,00
Provizija	89,00
Održavanje	30,00
Dnevnice	340,00
Ostali troškovi	511,00
Kancelarijski materijal	40,00
Nagrada	250,00
Potvrda solventnosti	10,00
Gorivo	148,00
Internet	118,00
Materijal za čišćenje	75,50
	<hr/>
	1911,50 KM

PRIHODI:

Saldo	2220,42
Kamata	1,48
Turistička zajednica	250,00
Povrat dnevnice	34,00
Ministarstvo	3000,00
	<hr/>
	5505,90 KM

**NERASPOREDENI VIŠAK PRIHODA
NA DAN 31.12.2011.:**

3594,40 KM

Udruženje "EKO-FORUM"
Školska br. 10
Zenica

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

Od 01.01.2011. do 31.03.2011.

RASHODI:

537,10 KM

PRIHODI:

2757,82 KM

**NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA
NA DAN 31.03.2011.:**

2220,42 KM

Plan aktivnosti u 2012-2013. godini

dr. Harun Drljević
član upravnog odbora udruženja

Plan aktivnosti za 2012-2013

- ▶ Omasovljenje članstva i animiranje članova da učestvuju u aktivnostima udruženja.
- ▶ Stvaranje uslova za održivo djelovanje (prostorije za rad, stabilniji izvori prihoda, administrativna podrška)
- ▶ Kontinuirano praćenje stanja okoliša, ekoloških problema i incidenata na teritoriji općine Zenica (ali i iz cijelog kantona) na osnovu relevantnih, naučno dokazanih i stručno obrađenih činjenica i podataka, te informisanje javnosti i upozoravanje nadležnih organa na te aktivnosti.
- ▶ Kontinuirano upozoravanje na nekontrolisanu devastaciju prirodnih resursa općine Zenica, ZDK, Federacije i države BiH.

Plan aktivnosti za 2012-2013

- ▶ Učešće u izradi stručnih studija o uticaju polutanata (industrijskog i svakog drugog) zagađenja na zdravlje ljudi.
- ▶ Konstantan pritisak na vlasti i nadležne institucije u Zenici, ZDK i Federaciji BiH da aktivnije, odgovornije i kompletnije pristupaju rješavaju pitanja zaštite čovjekovog okoliša.
- ▶ Poticanje na osnivanje eko udruženja na teritoriji Ze-do Kantona i/ili pomoć EF pri osnivanju takvih sličnih NVO-a.
- ▶ Saradnja sa svim srodnim i dobronamjernim organizacijama i pojedincima, političkim i nepolitičkim subjektima, vladinim i nevladinim sektorom po pitanju zaštite čovjekove okoline.

Plan aktivnosti za 2012-2013

- ▶ Učešće na svim pozitivno orijentisanim i upozoravajućim skupovima kad su ekološke teme u pitanju. Učešće na edukativnim seminarima s temama zaštite čovjekove okoline, a u cilju sticanja i prenošenja novih znanja u oblasti zdravog okoliša i borbe za taj okoliš.
- ▶ Organizovanje javnih tribina, edukativnih skupova, skupova upozorenja, kao i svih drugih legalnih i demokratskih okupljanja i aktivnosti u cilju zaštite građana, zemlje, zraka i vode.
- ▶ Realizovanje ekoloških pokaznih projekata u cilju popularizacije istih (kompostiranje, remedijacija tla i sl.).
- ▶ Uspostavljanje Arhus centra u Zenici.

Plan aktivnosti za 2012-2013

- ▶ Stalno obavještavanje javnosti putem javnih štampanih i elektronskih medija o našim aktivnostima.
- ▶ Promovisanje svih ideja zdravog življenja i jačanje svijesti građana o konceptu održivog razvoja.
- ▶ Obilježavanje prigodnih datuma vezanih za zaštitu čovjekove sredine.
- ▶ Insistiranje na provođenju Arhuske deklaracije.
- ▶ Podržavanje i promovisanje rješenja, koja se odnose na energetske efikasnost (racionalnije korištenje postojećih energetskih resursa).
- ▶ Internacionalizacija problema zaštite okoliša u BiH.

Eko forum Zenica
